

Behalen van de Docentbevoegdheid Beroepsgericht vak, via traject *Zij-instroom in het Beroep*

Als docent in een beroepsgericht vak werk je in een belangrijke en betekenisvolle rol waarbij je aan de basis staat van de (beroeps-)ontwikkeling van jonge mensen. Je docentrol kan zich richten op beroepsoriëntatie, verdieping, specialisatie en combinaties daarvan. Het beroepsonderwijs, en dus ook de docentrol daarbinnen, kent een sterke verbinding met de sectoren waarvoor wordt opgeleid.

Docentschap in een beroepsgericht vak vereist een onderwijsbevoegdheid. Dit kan via:

- > een *reguliere studentinschrijving* in onze bachelor docentopleidingen, *óf via*
- > het traject *Zij-instroom in het Beroep*

In dit document wordt toegelicht hoe je de bevoegdheid via het traject *Zij-instroom in het Beroep* kunt behalen.

Zij-instroom in het Beroep bij Aeres Hogeschool Wageningen

Zij-instroom in het Beroep (ZIB) van Aeres Hogeschool Wageningen (AHW) is een scholingstraject waarmee je binnen 2 jaar*) een tweedegraads bevoegdheid behaalt voor één van de volgende vakgebieden:

- Bevoegdheid voor het vmbo-profiel 'Groen'
- Bevoegdheid voor het vmbo-profiel 'Horeca, Bakkerij en Recreatie' (HBR)
- Bevoegdheid voor het vmbo-profiel 'Dienstverlening en Producten' (D&P)

**) kandidaat heeft een dusdanig cv dat een studieduur van maximaal 2 jaar mogelijk is*

De belangrijkste kenmerken van een ZIB-traject zijn:

- Gelijktijdig werken als docent en studeren voor je onderwijsbevoegdheid
- Een studietraject op maat na het doorlopen van een Geschiktheidsonderzoek
- Maximale duur studietraject: 2 jaar
- Mogelijkheid tot gebruiken van een Zij-instroomsubsidie*) door de werkgever
- Bevoegdheid behalen voor complete beroepsonderwijs: vmbo, mbo en praktijkonderwijs

**) Het ministerie van OCW werkt aan een toekomstbestendige route voor zij-instromers, waarbij mogelijk de huidige subsidieregeling *Zij-instroom* vervalt. Tot die tijd blijft de huidige regeling voor *Zij-instroomsubsidie* gelden. U kunt de subsidie *Zij-instroom* dus gewoon nog aanvragen. Als de huidige regeling verandert, zal OCW dit op tijd melden. Ook zal er dan een overgangsregeling komen.*

Voor wie is het AHW traject *Zij-instroom in het Beroep*?

Dit scholingstraject is niet voor iedereen van toepassing. Wanneer wel?

- Voor profielen Groen, HBR en D&P: je kunt starten als je een afgeronde hbo- of wo-grad bezit met verwantschap aan betreffend vakgebied. En ZIB is ook mogelijk wanneer je al een andere Nederlandse onderwijsbevoegdheid bezit en een tweede bevoegdheid wilt behalen.
- Aanvullend voor profiel Horeca, Bakkerij, Recreatie (HBR): je kunt (onder voorwaarden) ook starten als je geen hbo- of wo-grad bezit, maar wel een MBO4 en een cv met een duidelijk hbo-profiel.

En daarnaast geldt voor alle 3 profielen:

- Dat je als docent werkt in één van de drie genoemde vakgebieden in het vmbo, mbo of praktijkonderwijs (of daar zeer binnenkort mee start);
- Dat je werkgever (school) een *Zij-instroom*traject voor je wil aanvragen en daarmee de kosten van het traject wil betalen.

*(NB: Wanneer je in de afgelopen 2 jaar als student stond ingeschreven bij een lerarenopleiding en deze opleiding niet compleet hebt behaald, dan kan je wel deelnemen aan het traject *Zij-instroom in het Beroep*, maar kan je werkgever geen *zij-instroomsubsidie* aanvragen.)*

Wat zijn de alternatieven?

Kom je niet in aanmerking voor het ZIB-traject? Dan zijn er ook prima andere mogelijkheden om binnen AHW je gewenste bevoegdheid te behalen. Afhankelijk van je vooropleiding en cv kan dat soms ook in verkorte opleidingstrajecten. We spreken dan ook wel van '**Zij-instroom in de Opleiding**' of **Reguliere studentinschrijving** in onze docentopleiding.

Belangrijke verschillen met *Zij-instroom in het Beroep* zijn:

- Er vindt geen Geschiktheidsonderzoek plaats: je wordt toegelaten op basis van vooropleiding (soms in combinatie met werkervaring).

- Je schrijft je zélf in als (deeltijd)student en bent ook zelf verantwoordelijk voor de betaling van het collegegeld. Je werkgever kan bijdragen in de kosten, maar dat is geen voorwaarde voor inschrijving.
- Je studieduur kan, sterk afhankelijk van je cv, variëren van 1,5 tot 4 jaar.

Informatie over deze deeltijdroutes is beschikbaar op onze website, tijdens voorlichtingsmomenten en via Opleidingsadvies en Toelating, mailadres: toelating.hogeschool.wageningen@aeres.nl.

Wanneer je in het mbo als docent werkt is het ook mogelijk een **Pedagogisch Didactisch Getuigschrift (PDG)** te behalen. Belangrijk verschil met *Zij-instroom in het Beroep* is dat je met een PDG enkel en alleen als docent in het mbo mag functioneren. Voor PDG geldt dat je een verwante ho/wo vooropleiding bezit óf een cv hebt wat daar gelijkwaardig aan is. Kijk voor verdere informatie over het PDG op onze specifieke PDG webpagina: (<https://www.aereshogeschool.nl/opleidingen/cursussen/pedagogisch-didactisch-getuigschrift>).

Werkwijze en aanvragen AHW *Zij-instroom in het Beroep*

In onderstaande tabel worden de verschillende stappen van het AHW ZIB-traject omschreven:

1	Contact en informatie: Neem bij interesse in het ZIB-traject contact op met het AHW Opleidingsadvies en Toelating voor informatie en vragen. Uiteraard mag ook je werkgever (school) contact met ons opnemen.
2	Check geschiktheid ZIB: Na aanlevering van je cv voert Opleidingsadvies en Toelating een eerste check uit om te bepalen of je in aanmerking komt voor ZIB. Indien nodig koppelen we daar een gesprek aan. Mocht je niet in aanmerking komen voor ZIB, dan is een inschrijving in de reguliere deeltijdtrajecten van onze bachelor docentopleidingen mogelijk.
3	Zoek een baan: Als je nog geen baan hebt als docent beroepsgericht vak Groen, HBR of D&P, zoek dan een baan in het beroepsonderwijs in die sector waarvoor je een bevoegdheid wilt behalen.
4	Aanvraag Geschiktheidsonderzoek: De school waar je werkt (of gaat werken) vraagt bij AHW een Geschiktheidsonderzoek aan. Naar aanleiding daarvan ontvang je een format voor het samenstellen van je Portfolio. De school betaalt het Geschiktheidsonderzoek, behalve wanneer je zelfstandig een Geschiktheidsonderzoek aanvraagt: dan ben je zelf de betalende partij.
5	AHW ZIB Portfolio: Je gaat aan het werk met het samenstellen van het Portfolio. Naast het in beeld brengen van 'wie je bent' en 'wat je tot nu toe hebt gedaan' ga je daarin vooral reflecteren op je eigen handelen als docent. Hoe verhoudt zich dat met de AHW bekwaamheidseisen en de benodigde kennis voor het docentberoep. Daarnaast vraag je ook feedback aan leidinggevende en collega's van de school waar je werkt of stage loopt. Nadat je Portfolio compleet is, stuur je het op naar Opleidingsadvies en Toelating en wordt er een Geschiktheidsassessment gepland.
6	Het Geschiktheidsassessment: Je legt een Geschiktheidsassessment af. Je voert een gesprek met twee assessoren die op basis van de inhoud van je Portfolio een oordeel vormen over je geschiktheid voor <i>Zij-instroom in het Beroep</i> .
7	Rapportage en scholingsaanbod: Je school ontvangt een rapportage over het uitgevoerde Geschiktheidsonderzoek. Wanneer je geschikt wordt geacht én wanneer het mogelijk voor je is om binnen twee jaar het ZIB-traject te behalen, wordt er daarnaast een scholingsaanbod en offerte opgesteld. Wanneer je school en jij dit aanbod willen gebruiken, wordt er een overeenkomst ondertekend door de drie partijen.
8	Inschrijving en studietraject: Je wordt ingeschreven als Zij-instromer in het Beroep en je school ontvangt een factuur voor de totale opleidingskosten. Je krijgt een studieloopbaanbegeleider toegewezen en kunt deelnemen aan ondersteunde onderwijsactiviteiten (lessen) voor de onderdelen uit jouw studiecontract die in Wageningen worden aangeboden.
9	Eind-Assessment: Wanneer je alle onderdelen uit je studiecontract hebt behaald sluit je het opleidingstraject af met een Bekwaamheidsassessment. Daarmee behaal je het 'AHW Getuigschrift <i>Zij-instroom in het Beroep</i> ', met daaraan gekoppeld de onderwijsbevoegdheid voor het betreffende vakgebied. Vanaf dat moment ben je een bevoegd docent in het beroepsgericht vak!

Planning en data

Een AHW ZIB traject kun je starten op twee momenten in het jaar:

- Per 1 september
- Per 1 februari

Voorafgaand aan dit startmoment dient het Geschiktheidsonderzoek met Portfoliosamenstelling én assessment volledig afgerond te zijn. Het dus belangrijk om op tijd een Geschiktheidsonderzoek aan te vragen.

Voor een instroom per 1 september: uiterlijk 1 juni aanvraag Geschiktheidsonderzoek indienen
Voor een instroom per 1 februari: uiterlijk 1 december aanvraag Geschiktheidsonderzoek indienen

Kosten

Je werkgever kan met de geschiktheidsverklaring een subsidie voor de kosten aanvragen bij DUO (Dienst Uitvoering Onderwijs). Deze subsidie bedraagt maximaal € 25.000,- en hieruit kan je werkgever zowel het Geschiktheidsonderzoek (€ 2.550,-) als de scholing en begeleiding betalen.

Meer info en aanvragen subsidie via DUO: <https://duo.nl/zakelijk/voortgezet-onderwijs/bekostiging-en-subsidies/subsidie-zij-instroom.jsp>

De scholingskosten zijn afhankelijk van de omvang van het benodigde scholingsprogramma voor de kandidaat. Het scholingsprogramma is opgebouwd uit onderdelen, zgn. Beroepssituaties.

Ter indicatie: gemiddeld zullen de meeste scholingsprogramma's 3-6 Beroepssituaties bevatten. Wat neerkomt op scholingskosten die in de meeste gevallen liggen tussen de € 8.000,- en € 16.000,- euro.

Meer informatie ZIB en andere opleidingen/trajecten

Algemene informatie over de opleidingsroutes van AHW is beschikbaar op de website (<https://www.aereshogeschool.nl/over-aeres-hogeschool/wageningen>).

Daarnaast zijn de regelmatig georganiseerde 'Open Dagen' een prima startpunt voor de oriëntatie op een studietraject en kennismaking met de unieke, kleinschalige AHW sfeer en werkwijze.

Wanneer je in aanmerking denkt te komen voor een ZIB-traject dan kun je jezelf melden bij Opleidingsadvies en Toelating. We kijken dan samen welke vervolgstappen genomen kunnen worden.

Vragen en/of interesse?

Neem contact op met Opleidingsadvies en Toelating van Aeres Hogeschool Wageningen:

toelating.hogeschool.wageningen@aeres.nl

Contactpersonen: René Voets en Annet Buijze

Op de website:

www.aereshogeschool.nl/zij-instroom-in-beroep

Veelgestelde vragen:

In onderstaande tabel staan de belangrijkste vragen en antwoorden over het ZIB-traject.

Heb je toch nog andere vragen? Stel ze via: toelating.hogeschool.wageningen@aeres.nl

Vraag	Antwoord
Ik heb nog geen docentbaan, kan ik dan toch een Geschiktheidsonderzoek starten?	Ja, dat kan. Je hebt dan wel een school in het beroepsonderwijs nodig die je in de gelegenheid stelt (stage of vrijwillig) in een docentrol te oefenen ter voorbereiding op het assessment. Afhankelijk van de situatie ben je dan waarschijnlijk zelf aanvrager en betalende partij voor het Geschiktheidsonderzoek.
Ik heb nog geen docentbaan, kan ik dan toch een ZIB-traject starten?	Nee, voor het ZIB-traject heb je een werkgever (school) nodig waar je in dienst bent of die jou bij aanvang van het traject in dienst wil nemen als (onbevoegd) docent.
Hoeveel dagen per week moet ik werken als docent?	Bij het ZIB-traject gaan we uit van een minimale omvang van 0,4 fte in een docentrol binnen het profiel waarvoor je de bevoegdheid wilt behalen, met daarbij voldoende diversiteit in lesgevende en begeleidende taken.
Ik werk in het mbo, kan ik dan ook een ZIB traject doorlopen?	Jazeker: je behaalt daarmee een 2 ^e graads bevoegdheid die je daarna in het mbo, vmbo en praktijkonderwijs kunt inzetten. Wanneer je enkel en alleen in het mbo werkt, dan kan het PDG ook een optie voor je zijn.
Ik heb geen ho- of wo-graad. Mag ik dan toch deelnemen aan het ZIB-traject?	Nee, dit is een wettelijke voorwaarde voor deelname aan een ZIB-traject. Uitzondering is de bevoegdheid voor Horeca, Bakkerij en Recreatie: dan geldt dat de werkervaringen én behaalde kwalificaties in je cv duidelijk op hbo-niveau dienen te zijn.
Ik ga mijn Bachelor of Master graad binnenkort behalen: mag ik al starten?	Nee, een Geschiktheidsonderzoek en ZIB-traject kan pas gestart worden nadat je een ho/wo graad hebt behaald.
Ik heb al een eerdere bevoegdheid behaald: moet ik dan nu toch nog een Geschiktheidsonderzoek doorlopen?	Ja, een Geschiktheidsonderzoek is verplicht onderdeel van een ZIB-traject. Uiteraard zal het onderzoek zich dan voor het belangrijkste deel richten op de bekwaamheden en kennis van het betreffende vakgebied.
Is er begeleiding mogelijk bij het samenstellen van het Portfolio.	Nee, in principe stel je dit Portfolio zelfstandig samen. Je krijgt vooraf informatie en werkt binnen een format dat is samengesteld om je te helpen alle bewijzen op een overzichtelijke manier te ordenen.
De uitslag van het Geschiktheidsonderzoek is 'ongeschikt voor het ZIB-traject': wat nu?	Meestal betekent deze uitslag dat je niet binnen twee jaar tot een bevoegdheid kunt komen. Je kunt dan natuurlijk wel bespreken of een instroom in de reguliere deeltijdtrajecten van onze bacheloropleidingen mogelijk is.
De uitslag van het Geschiktheidsonderzoek is 'ongeschikt voor het ZIB-traject': kan ik 'herkansen'?	Een eventueel nieuw Geschiktheidsonderzoek is mogelijk na een jaar en alleen dan wanneer je in de tussentijd meer ervaring en/of kennis hebt opgedaan die relevant is voor het docentschap.
Hoe ziet mijn studieprogramma eruit?	Dat is afhankelijk van de uitkomst van het Geschiktheidsonderzoek: op grond daarvan stellen we een op maat gemaakt programma voor je samen.
Wat voor een diploma behaal ik met een ZIB-traject?	Je ontvangt een Getuigschrift <i>Zij-instroom in het Beroep</i> en dat is qua bevoegdheid gelijkwaardig aan een Bachelor of Education. Je behaalt met een ZIB-traject geen (extra) bachelor graad.